

Til:
NVE
Middelthunsgate 29
PB 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Fra:
Stein Erik Ansethmoen
Snipeveien 1
4318 Sandnes

Dato: 03.02.2014

Deres referanse: NVE 200704717-16, 200901883-26, 201104394-4, 201305135-2 ksk/auko og kn/tcm
Vår referanse: 2014-02-03_HU1_SEA

Høringsuttalelse ifm utbygging av kraftverk i Daladalen, overføring av vann til Lyngsvatnet og ny trafo på Helmikstølen i Forsand og Hjelmeland kommune.

Bakgrunn:

Småkraft AS søker NVE om konsesjon til å bygge ut Dalaåna- og Nordåna kraftverk og Øvre Dalaåna kraftverk i Forsand kommune. Lyse Produksjon AS søker om å få overføre vann fra Daladalen til Lyngsvatnet. Likeledes søker Lyse Elnett AS om bygging av Helmikstølen transformatorstasjon.

Drøfting:

Rogaland er et av de fylkene i landet der man har tillatt flest og mest utbygging av fylkets ellevassdrag for kraftutbygging, og faktisk er tilnærmet 75% av fylkets vannkraft utbygd i Rogaland noe som utgjør et betydelig inngrep i naturområdene i Rogaland. Området det her søkes om er fortsatt et av de minst berørte naturområdene i Rogaland, og området fra FV 661 vestover mot Preikestolen er foreslått som nasjonalpark nettopp grunnet særs få inngrep i de naturskjønne områdene (noe som ikke er nevnt i noen av det brosjyremateriellet som er sendt ut fra NVE!). Det bemerkes også at Rogaland fylke er et av de få fylkene som ikke har nasjonalpark innenfor sine fylkesgrenser.

Slik søknadene fra Småkraft fremstår ønsker de å gjøre inngrep i det området som er foreslått som nasjonalpark (Storlikjørna og Kvernavatnet). Dette kan ikke aksepteres sett i relasjon til hva dette området utgjør som rekreasjons- og friluftsområde, og i forhold til den utredningen om nasjonalpark som nå foreligger, er det uaktuelt og uakseptabelt at man kan få en innvilgelse av en konsesjon før endelig behandling av saken om nasjonalpark foreligger.

Ser man videre på hvilke konsekvenser denne utbyggingen vil kunne få for naturisotopene og den lokale fauna/flora er det med bekymring jeg ser at Tverråna skal demmes opp i området rundt terskel ved utløpet av Skaratjørn og få en betydelig avgrensning av vannføringen. Jeg leser i brosjyren fra Småkraft at man skal tillate en minstevassføring på Tverråna på 26 liter/sekund fra 1. mai til 30. september og 12 liter/sekund fra 1. oktober til 30. april. Dette til sammenligning med dagens

gjennomsnittlige vassføring i Tverråna på 1,05 m³/sekund. Dette vil si at i den perioden med minimumsvassføring på 12 liter/sekund er dette 1,14% av normal gjennomsnittsvassføring i Tverråna! Dette er ikke akseptabelt, da fisk og ferskvannsbiologien vil bli sterkt påvirket ved en sådan endring i vassføringen. Ser vi på Fårestølstjørna som er blitt kultivert de siste årene ved utfisking av småfisk (noe som har resultert i at det nå finnes ørret i størrelsen 250 gram og oppover) vil en vannføring som skissert i fra Småkraft medføre at Fårestølstjørna til tider vil være tilnærmet tømt for vann da tilsiget i hovedsak kommer nettopp fra Tverråna. Jeg ønsker en utredning om hvilke tiltak som kan iverksettes for å opprettholde en jevn høy vannstand i Fårestølstjørna for at det ikke skal påvirke ørretbestanden og den generelle ferskvannsbiologien i tilknytning til en så lav vannføring. En mulig løsning kan være å demme opp Fårestølstjørna der tverråna renner videre ut (sørøstlige enden av tjørna) slik at den vannet beholder en konstant bestemt trygg og fornuftig vannspeil for å ivareta det biologiske mangfoldet og beholde fiskebestanden på et akseptabelt størrelsesnivå. Årlig utsetting av fisk kan også være et mulig tilleggsløsning.

Av områdets dyreliv er å nevne at det finnes både elg, hjort og rådyr som har fast tilhørighet i området. Ved endret tilgang til vannressurser kan dette medføre endret levemønster for disse hjortedyrene. I tillegg er det mår, mink og andre dyrearter som benytter vannveien til mattilgang og som kan påvirkes av endringer i vanntilførselen til Fårestølstjørna.

Av fuglearter som er observert i området er det å nevne flere ugle-arter og typer av hakkespetter. Om endrede naturområder; ved betydelige inngrep under utbyggingen, endrede vannveier, nye vegtraseer, skogshogst i forbindelse med utbyggingen og støy, vil få konsekvenser for fuglelivet er ikke beskrevet. Ønsker en klargjøring/utredning av hva et inngrep av denne størrelsen på generell basis, og på dette prosjektet spesielt vil medføre for fuglelivet, blir fremlagt.

Aktivitet under utbyggingsperioden vil kunne medføre betydelig økning av belastningen på FV 661 (Hjelmeland gr. – Helmikstølen: Songesandvegen) hva angår annleggstrafikk. Hva vil dette ha for påvirkning på vegstrekningen av slitasje og fremkommelighet for de som bruker vegen jevnlig til egentransport (fastboende og hytteiere i området)?

Når det gjelder utbyggingen slik den er skissert i fra Småkraft sin side fremkommer det ikke noe om at det er planlagt nye kraftledninger i det aktuelle området der det skal demmes opp. Dersom det vil komme luftspenn inn i dette naturskjønne området vil det ha en sterk påvirkning av det visuelle helhetsinntrykket av naturen som er i tilknytning til utbyggingsområdet.

I forhold til de samfunnsmessige påvirkningen er det lite sannsynlig at denne utbyggingen vil kunne få noe positive innvirkninger på bygdesamfunnet i Songesand. Jeg har stor forståelse for at utbyggingen vil gi gode økonomiske forhold for enkeltpersoner i tilknytning til kraftverket, men jeg er i tvil om utbyggingen vil komme bygda som helhet til gode. Når det gjelder tilrettelegging for turisme er området rundt Mørkebuvatnet, Daladalen og Songesand et særdeles nisjepreget turistattraktivt område, som jeg har liten tro på kan utvikles/økes i noen betydelig skala.

Konklusjon:

Slik prosjektet "utbygging ut Dalaåna- og Nordåna kraftverk og Øvre Dalaåna kraftverk" fremstår, er inngrepet som dette medføre i naturen i området ikke sterkt nok vektlagt. Det er her planlagt nasjonalpark som strekker seg fra FV 661 til Preikestolen, og innenfor grensene til denne nasjonalparken planlegger Småkraft å gjøre til dels meget store og betydelig inngrep som ikke er reversible.

Konsekvensanalysen av hva det vil medføre at Tverråna nærmest blir til tider tørrlagt er ikke godt nok utredet, og hvilke tiltak som eventuelt kan sette inn er ikke beskrevet.

Dyre-, fiske- og plantelivet vil bli påført naturendringer som kan medføre at man mister et mangfold og dermed endrer det opprinnelige og ekte levemønsteret som er i området.

Anleggstrafikken som vil oppstå under/etter utbyggingen er ikke godt nok beskrevet.

De samfunnsmessige fordelene som beskrives har liten rot i den virkelige verden, og er beskrevet på en måte som neppe kommer bygdesamfunnet Songesand til særlig nytte.

Jeg vil anse dette prosjektet som lite gjennomtenkt og ser ikke at dette kommer til å bli gjennomførbart slik det fremstår i dag.

Mvh

Ansethmoen, Stein Erik